

Fylkesmannen i Oppland

Skjåk kommune
Moavegen 30
2690 Skjåk

Dykkar referanse
Vår referanse 2016/5787-2 433.52 MCO
Sakshandsamar Marte Conradi, tlf. 61 26 60 66
Avdeling Miljøvernavdelinga

Dato 06.09.2016

Iverksettelse - skadefelling av jerv i deler av Skjåk kommune

Fylkesmannen i Oppland viser til søknad fra Skjåk kommune v/ Susanne Brenna tirsdag 6. september kl. 09:25 om skadefellingstillatelse på jerv i nordområdet i Skjåk kommune samt Finndalen i Lom kommune.

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland skadefellingstillatelse på én jerv i deler av Skjåk kommune fra 6. september kl. 10:07 til 9. september kl. 24:00. Skjåk kommune er ansvarlig for fellingsforsøket. Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Dette vedtaket ble gitt muntlig til Skjåk kommune v/Susanne Brenna 6. september kl. 10:07. Rovviltnemnda v/leder er orientert om vedtaket.

Bakgrunn

Tirsdag 6. september ble ni lam funnet i Torddalen i Skjåk. Da skadefellingssøknaden kom inn til Fylkesmannen hadde Statens naturoppsyn undersøkt fem av lammene og konkludert med «dokumentert jerv» på alle fem. De resterende fire lammene hadde liknende ytre skader, men hadde ikke blitt undersøkt av SNO ennå. Tillatelsen er gitt på bakgrunn av disse skadene.

Lovgrunnlaget

Det rettslige grunnlaget for avgjørelsen er Lov av 19. juni 2009 nr. 100 om forvaltning av naturens mangfold § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift 18. mars 2005 nr. 242 om forvaltning av rovvilt (rovviltforskriften) § 9, jf. §§ 1 og 3.

Naturmangfoldloven § 18 (annet uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk etter vurdering av myndighetene):

“Kongen kan ved forskrift eller enkeltvedtak tillate uttak av vilt og lakse- og innlandsfisk

(...)

b) for å avverge skade på avling, husdyr, tamrein, skog, fisk, vann eller annen eiendom,

(...)

Vedtak etter første ledd bokstav a til f kan bare treffes hvis uttaket ikke truer bestandens overlevelse og formålet ikke kan nås på annen tilfredsstillende måte.(...)”

Rovviltforskriften § 9 (Fylkesmannen sin myndighet til å iverksette betinget skadefelling):

“Ved vurdering av om det skal gis tillatelse til skadefelling skal det legges vekt på føringene i regional forvaltningsplan, jf. forskriften § 6. Felling kan bare gjennomføres dersom det ikke finnes annen tilfredsstillende løsning ut fra prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. Det skal særlig tas hensyn til

a. områdets betydning som beitemark

b. skadenes omfang og utvikling

c. potensialet for fremtidige skader

d. muligheten for å gjennomføre forebyggende tiltak

Felling skal være rettet mot bestemte individer. Vedtak om felling skal være begrenset til et bestemt område, tidsrom og antall dyr. Det kan knyttes nærmere vilkår til fellingstillatelsen, herunder at bestemte typer dyr skal være unntatt, at felling skal foretas av nærmere bestemte personer, metoder for felling og utbetaling av fellingsvederlag og/eller dekning av påløpte utgifter med unntak av lønn mv. i forbindelse med felling. Felling og forsøk på felling i henhold til denne bestemmelsen gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.”

Etter § 9 i rovviltforskriften kan Fylkesmannen gi løyve til felling for å hindre framtidig skade innenfor rammen av kvote for betinget skadefelling gitt av rovviltnemnda ev. Miljødirektoratet, jf. forskriften §§ 8 og 13. Rovviltnemnda for region 3 Oppland har vedtatt en skadefellingskvote på 4 jerver. Pr. i dag er det ikke felt dyr av kvoten.

Fylkesmannens vurdering

Etter naturmangfoldloven § 5 er det et mål at artene og deres genetiske mangfold blir ivaretatt på lang sikt og at artene opptrer i levedyktige bestander i deres naturlige utbredelsesområder. Tiltak etter naturmangfoldloven skal likevel avveies mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. § 14. En slik avveining skal ikke føre til at målet i § 5 blir fraveket, men at tiltaket vil kunne føre til at målet i § 5 blir nådd på annen måte eller i annet tempo enn om naturmangfoldet hadde vært det eneste hensynet å ta, jf. også prinsippet om geografisk differensiert rovviltforvaltning. Dette er konkretisert nærmere gjennom §§ 3 og 4 i rovviltforskriften, og gjennom forvaltningsplanen for rovvilt i region 3. Bestandsmålet for jerv i Oppland er 4 årlige ynglinger.

Etter naturmangfoldloven § 7 skal prinsippene i §§ 8 til 12 i loven legges til grunn som retningslinjer ved utøving av offentlig myndighet. Fylkesmannen har benyttet eksisterende kunnskap om jerv i behandlingen av saken, jf. § 8. Det er registrert 5 ynglinger av jerv i Oppland sist vinter (Rovdata leverer sin statusrapport i løpet av september 2016). Fire av ynglingene er påvist innenfor forvaltningsområdet for jerv, og én yngling er antatt påvist i Sikkilsdalen i beiteprioritert område. Det er registrert 3 ynglinger av jerv i Møre og Romsdal sist vinter, en av disse (Grøndalen i Rauma) ligger ca. 10 km. fra fylkesgrensa til Oppland og Torddalen. Det har vært registrert 15 tap til jerv i området rundt denne ynglingen den siste måneden av beitesesongen. Det er ikke gjort hiuttak i region 3 våren 2016. Det ble felt 6 dyr på lisensfelling vinteren 2015/2016. I tillegg ble det tatt ut ei tispe på skadefelling i Sør-Fron i februar, og en hann i Finndalen i april.

Gjennom statusrapporter fra Rovdata og annen informasjon fra overvåkingen og skandinaviske forskningsprosjekt på jerv er det god kunnskap om den samla belastningen som jervebestanden blir utsatt for, jf. naturmangfoldloven § 10. DNA-overvåking av jervestammen gir også et verdifullt supplement til yngleregisteringene. Det ble registrert 8 ulike tisper, og 19 hannedyr i Oppland ut fra DNA-prøver i 2015.

Ut over enkelte påkjørsler og predasjon skjer avgangen av jerv i hovedsak gjennom lisensfelling og skadefelling.

Tilfeller der det nylig har skjedd angrep som også ligger an til å fortsette, ligger i kjernen av virkeområdet for når Fylkesmannen kan gi fellingstillatelse etter § 9 i rovviltforskriften. Det aktuelle skadeområdet ligger innenfor forvaltningsområdet for jerv, jf. forvaltningsplanen og prinsippet om geografisk differensiert forvaltning. På søknadstidspunktet var fem lam drept av jerv, og man mistenkte at jerv var skadevolder for ytterligere fire lam som ikke var undersøkt ennå av SNO. I Skjåk går det ca. 5 000 sau på utmarksbeite, og ca. 1 500 av disse beiter i på nordsiden av E15. Fylkesmannen anser dermed området som et viktig beiteområde, jf. rovviltforskriften § 9a. De ni kjente skadene har kommet i løpet av kort tid, og vi anser at potensialet for videre tap er relativt stort på det nåværende tidspunkt mot slutten av beitesesongen, jf. § 9 b og c. Fylkesmannen anser det ikke hensiktsmessig eller praktisk mulig å gjennomføre alternative forebyggende tiltak til felling på dette tidspunktet, som i tilstrekkelig grad kan forhindre skade ut fra den akutte tapssituasjonen, jf. rovviltforskriften § 9 d.

Fylkesmannen har vurdert den samlede belastningen som jervebestanden er og vil bli utsatt for, og mener at vedtaket ikke er i strid med prinsippet i § 10 i naturmangfoldloven. Ut fra ovennevnte vurderer vi at kunnskapsgrunnlaget er tilstrekkelig, og vi har således lagt liten vekt på føre-var-prinsippet, jf. naturmangfoldloven § 9. Etter vår vurdering er § 11 ikke relevant her. Vi legger til grunn at den nasjonalt fastsatte fordelingen av antall ynglinger av jerv til de ulike forvaltningsregionene, og rovviltnemndas geografisk differensierte forvaltning av jerv i Oppland oppfyller de hensyn som er nedfelt i naturmangfoldloven § 12.

Vedtak

Med hjemmel i naturmangfoldloven § 18 bokstav b og § 77, jf. forskrift om forvaltning av rovvilt § 9, jf. §§ 1 og 3, gir Fylkesmannen i Oppland skadefellingstillatelse på én jerv i deler av Skjåk kommune fra 6. september kl. 10:07 til 9. september kl. 24:00. Skjåk kommune er ansvarlig for fellingsforsøket. Nærmere vilkår følger av dette brevet.

Følgende vilkår gjelder for fellingstillatelsen:

1. Tillatt område for felling er Skjåk kommune nord for E15, øst for en linje trukket fra Krosshø til Måsabakkan, og nord/vest for Store Frøysa og Skarvedalen.
2. Skadefellingsforsøket skal rettes mot skadevoldende individ. Innsatsen bør styres mot der tapene sist har skjedd, og der de eventuelt utvikler seg videre.
3. Dersom det gis fellingstillatelser i flere områder samtidig, vil fellingstillatelsen inndras umiddelbart om kvoten for betinget skadefelling blir fylt.
4. Det skal kun benyttes våpen og ammunisjon som tilfredsstiller kravene til jakt på jerv, jf. Forskrift av 22. mars 2002 om utøvelse av jakt og fangst.
5. Fylkesmannen og Statens naturoppsyn skal uten opphold underrettes om alle tilfeller hvor dyr påskytes, såres eller felles. Dersom dyr blir skadeskutt plikter de ansvarlige å gjøre det de kan for å avlive dyret snarest mulig. Skytter plikter å forvisse seg om påskutt dyr er truffet eller ikke. Fylkesmannen avgjør videre gjennomføring og avslutning av ettersøk. De som har deltatt i forsøket på skadefelling skal uten godtgjørelse bistå forvaltningsmyndighet eller politimyndighet i det videre ettersøk.
6. Skadefellingstillatelsen gis til Skjåk kommune. Kun personer som er oppnevnt til kommunale skadefellingslag i de berørte kommunene kan delta i skadefellingsforsøket. Kommunen skal sende en oversikt over deltakerne i skadefellingslaget til Fylkesmannen, dersom dette ikke er gjort tidligere i år. Det forutsettes at kommunen sørger for at alle som deltar i skadefellingslaget er kjent med dette brevets innhold, samt de generelle gjeldende bestemmelsene i rovviltforskriften og forskrift om utøvelse av jakt, felling og fangst.
7. Deltakere i skadefellingslaget skal ved bruk av rifle ha avlagt skyteprøve senest i 2015, og være registrert som lisensjegere.
8. Ansvarlig skadefellingsleder kan, dersom det vurderes som aktuelt, selv ta kontakt med SNO for eventuell bistand. Slik bistand kan bestå av f.eks. kompetanseoppbygging/opplæringstiltak. SNO vil vurdere eventuelle henvendelser bl.a. med bakgrunn i egen kapasitet.
9. Ansvarlig fellingsleder skal rapportere hver tredje dag om fellingsforsøket til Fylkesmannen i Oppland, på telefon 61 26 60 00 eller 977 37 223. Dersom det blir gjort observasjoner av jerv eller avdekkes nye skader, skal Fylkesmannen ha beskjed om dette.
10. Felling og forsøk på felling i henhold til denne tillatelse gjennomføres uavhengig av grunneiers jaktrett, jf. viltloven § 35.
11. Jerv felt i medhold av denne tillatelsen er viltfondets eiendom. Etter § 16 i Forskrift om forvaltning av rovvilt, skal jeger fremvise felt dyr for SNO for umiddelbar kontroll, merking og prøvetaking av biologisk materiale, og jeger skal kunne påvise fellingssted etter anmodning fra SNO, politi eller Fylkesmannen.
12. Etter rovviltforskriften § 9a skal deltakere i det kommunale skadefellingslaget få godtgjøring for tid som er benyttet til skadefellingsforsøk. Deltakere som mottar godtgjøring etter ordningen må være registrerte lisensjegere, jf. rovviltforskriften § 15. Fylkesmannen legger til grunn at skadefellingsforsøket skal gjennomføres på en effektiv og hensiktsmessig måte. Det settes av en ramme på inntil **kr 30 000,-**

I tillegg til døgnseten (1 400,- pr døgn) skal kommunen også beregne feriepenger og arbeidsgiveravgift, og dette skal kommunen dekke innenfor den nevnte rammen fra Fylkesmannen. Av kommentarene til forskriften framgår også hvilke forhold som faller utenfor ordningen. Utbetaling skjer på grunnlag av disse vilkårene, samt rapport fra skadefellingsleder om skadefellingsforsøket og den tid som er benyttet. Fylkesmannen yter etter søknad tilskudd til kommunen til dekning av godtgjøring utbetalt etter vilkårene nevnt over.

Kommunen kan søke om dekning for direkte og dokumenterte kostnader ved oppdraget, begrenset oppad til **kr 10 000,-**. Det er ikke anledning til å benytte bevilgningen til lønnskostnader, dekning av administrative utgifter for kommunen mv. i tilknytning til lokalt organiserte jegere i forbindelse med iverksetting av fellingstillatelser. Kommunen må sørge for at deltakerne i skadefellingslaget fører timelister og oversikt over kjørte kilometer mv. Kommunen skal sende skadefellingslogg til Fylkesmannen. Skadefellingslogg skal sendes snarest mulig etter at skadefellingsforsøket er avsluttet. Ved behov for midler utover rammen må Fylkesmannen kontaktes. Fylkesmannen vil godtgjøre bruk av sporhundekvipasjer direkte, etter avtale med hver enkelt ekvipasje.

Klageadgang

Det kan klages på dette vedtaket innen tre uker til Miljødirektoratet. En eventuell klage sendes til Fylkesmannen i Oppland.

Med hilsen

Steinar Fossum e.f.
underdirektør

Marte Conradi
rådgiver

Etter våre rutiner er dette brevet godkjent og sendt uten underskrift.

Kopi til:

Lom kommune	Midtgard	2686	LOM
Lesja kommune	Postboks 53	2665	Lesja
Statens naturoppsyn			
Miljødirektoratet			